

Instruks for låsning og sikring af døre og vinduer efter Servicelovens § 128c

Godkendt af: Myndighedschef Ove G. Jensen den 22.01.2020

OBS: Magtanvendelsen kræver forhåndsgodkendelse

1.0 Ordlyd og indhold

§ 128c: Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at låse eller på anden vis sikre yderdøre eller vinduer til en beboers egen bolig på botilbud, når der er risiko for, at beboeren vil forlade sin bolig og derved udsætte sig selv eller andre for fare.
Stk. 2: Afgørelser efter stk. 1 kan ikke omfatte aflåsning af døre til botilbuddets indendørs fællesarealer.
Stk. 3: Der skal altid være mindst én uaflåst dør i beboerens egen bolig.

Servicelovens § 128c giver mulighed for, at der kan træffe afgørelse om aflåsning af en borgers vinduer og/eller døre i en konkret borgers bolig når;

- 1) Der er nærliggende risiko for, at en konkret beboer, ved at forlade bo- eller dagtilbuddet, udsætter sig selv eller andre for fare, **og**
- 2) lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt.

2.0 Begrebsdefinitioner

”Aflåsning”

Der kan anvendes forskellige genstande til aflåsning/sikring som f.eks. dørlåse eller hasper.

”Døre”

Begrebet døre omfatter f.eks. terrassedøre, men en havelåge kan også være omfattet af bestemmelsen.

”Fare”

Om den pågældende borger udsætter sig selv eller andre for fare ved at forlade botilbuddet vil altid bero på en konkret vurdering. Bestemmelsen stiller intet krav om, at der skal være tale om en risiko for væsentlig personskade, hvorfor det må antages, at også mindre væsentlige personskader kan være nok til at bestemmelsen kan bringes i spil. Det må dog forudsættes, at der skal være tale om en risiko for skader som opstår som følge af borgerens nedsatte psykiske funktionsevne. Således er risikoen for at falde på et sneglat fortov ikke tilstrækkeligt. Som eksempler på farer kan nævnes risiko for forfrysninger grundet mangelfuld påklædning, risiko for at falde i vandløb, søer eller havnebassiner, fordi borgeren er opsøgende over for vand, eller risiko for påkørsel, fordi borgeren ikke er trafiksikker.

3.0 Betingelser for anvendelse

Følgende betingelser skal være opfyldt og dokumenteret i Cura, før låsning og sikring af døre og vinduer lovligt vil kunne anvendes som magtmiddel i forhold til en borger.

- Borgeren har en dokumenteret betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne
- Andre socialpædagogiske indsatser skal være forgæves afprøvet
- Der skal foreligge en konkret viden om, at borgeren, ved at forladeboligen, vil udsætte sig selv eller andre for en konkret risiko for fare.
- Der skal foreligge en forudgående tilladelse fra Myndighedsafdelingen til aflåsning af døre/vinduer. Tilladelsen skal være tidsbegrænset, jf. herom nedenfor.
- **Der må ikke ske aflåsning af døre ud til fællesarealer**
- **Der skal være mindst én uaflåst dør som fører ud af borgerens egen bolig. (Denne uaflåste dør må gerne være en dør som fører ud til fællesareal)**

4.0 Hvor og i hvor lang tid kan bestemmelsen anvendes?

Tilladelse til aflåsning af døre og/eller vinduer kan gives til borgere i bo- og dagtilbud, herunder også almene plejeboliger, men altså ikke i borgerens eget hjem.

Forhåndsgodkendelsen kan gives i op til 12 måneder ad gangen, hvorefter der kan søges om forlængelse. Såfremt borgerens behov ændrer sig i denne 12 måneders periode, således at borgeren ikke længere har behov for aflåsning eller sikring af døre og/eller vinduer, skal personalet straks ophøre med at bruge denne. Et eksempel på en sådan ændring i adfærd kan f.eks. være, at borgeren stopper med at være dørsøgende eller mister evnen til at bevæge sig rundt på egen hånd som følge af tab af gangfunktion eller lignende. Personalet skal løbende vurdere, om der er mulighed for at iværksætte andre foranstaltninger end magtanvendelse end låsning og sikring af døre og/eller vinduer.

5.0 Registrering og indberetning

Når der er anvendt låsning og sikring af døre og eller/vinduer over for en borger, skal der ske indberetning.

Magtanvendelse i form af låsning og sikrings af døre og/eller vinduer skal registreres og indberettes på det særlige indberetningsskema, som finde på socialstyrelsens hjemmeside og i Cura. Skemaet udfyldes af det personale som har udøvet magtanvendelsen, men lederen er ansvarlig for den videre proces i forbindelse med indberetningen. Såfremt den pågældende borger er bosiddende på et botilbud som er underlagt Socialtilsynets tilsynskompetence, skal indberetningen ligeledes sendes til Socialtilsynet. Registreringen skal foretages straks og senest efter 3 dage efter at magtanvendelsen har fundet sted. Registreringen skal herefter indberettes inden for 1 måned, jf. servicelovens § 135 a.

Link til indberetningsskema for borgere som IKKE har en erhvervet fremadskridende mental svækkelse (som f.eks. demens) findes her;

https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/magtanvendelse/magt-2020/skema-1a_socialstyrelsen_web_final.pdf

Link til indberetningskema for borgere som HAR en erhvervet fremadskridende mental svækkelse som f.eks. demens findes her;

https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/magtanvendelse/magt-2020/skema-1b_socialstyrelsen_web_final.pdf

Indberetning skal jf. servicelovens § 135 a ske til:

- Aalborg Kommune via Cura og
- til Socialtilsyn Nord, sikkerpost.socialtilsynnord@hjoerring.dk, hvis borgeren har ophold i et tilbud, som er underlagt tilsyn fra Socialtilsyn Nord og
- til borgerens egen handlekommune (sikker post), hvis denne er en anden end Aalborg Kommune eller til Regionen, hvis borgeren har ophold i et regionalt botilbud. Se kontaktinfo i borgerens sag i Cura.

6.0 Orienteringspligt

Personalelederen skal efter SEL § 135 a, stk. 3 jævnligt, hvilket i praksis er ca. 1 gang om måneden, orientere personens pårørende, fremtidsfuldmægtige, værge eller anden repræsentant om de indgreb, der skal registreres og indberettes. Orienteringen skal også indeholde en klagevejledning. Orienteringen kan både gives skriftligt og mundtligt. Pårørende/ fremtidsfuldmægtig/værge skal ligeledes orienteres om muligheden for at indbringe tilbageførelse eller tilbageholdelse for retten, jf. herom nedenfor.

7.0 Klageadgang

En afgørelse om tilladelse til aflåsning af døre og/eller vinduer kan påklages til Ankestyrelsen, jf. servicelovens § 133 stk. 2 og 3.

Klage over anvendelse af låsning og sikring af døre og/eller vinduer kan indsendes til myndighedssekretariatets jurister på adressen Storemosevej 19, 9310 Vodskov. Klage kan alternativt indgives til botilbudslederen, som derefter videresender klagen til myndighedssekretariatets jurister. Det er også muligt at ringe ind til myndighedssekretariatets jurister på telefon 25200187.

8.0 Handleplan

Der er pligt til at udarbejde handleplan efter anvendelse af magt, jf. servicelovens § 135 stk. 3.

På ældreområdet udarbejdes handleplanen af hjemmeplejelederen eller plejehjemslederen - så vidt muligt i samarbejde med borgeren.

På handicapområdet udarbejdes handleplanen af botilbudslederen/ dagtilbudsledere så vidt muligt i samarbejde med borgeren selv og derudover også med borgerens rådgiver i Visitationen Voksen-Handicap.

Handleplanen skal indeholde følgende:

- Formålet med indsatsen (at undgå behov for yderligere anvendelse af magt fremover)
- Beskrivelse af den indsats som er nødvendig for at opnå formålet
- Den forventede varighed af indsatsen

Handleplanen skal journaliseres i Cura.

9.0 Yderligere vejledning

Myndighedsafdelingens jurister kan kontaktes for yderligere vejledning på telefon 25200187 inden for normal kontortid. På handicapområdet kan Handicapafdelingens jurist kontaktes på 99317407. Såfremt der opstår akut behov for juridisk vejledning omkring magtanvendelsesreglerne uden for normal kontortid kan Myndighedschef Ove G. Jensen kontaktes på telefon 25205420.